

Et forhandlingspapir omkring konfirmationsforberedelsen

Da mange i de kommende måneder skal forhandle en ny aftale med deres lokale skole omkring konfirmationsforberedelsen for det kommende skoleår, dette papir til inspiration, afklaring og hjælp.
Helt overordnet kan det siges så enkelt:

“Folkeskolen er forpligtet til at give plads til konfirmationsforberedelsen i tidsrummet 8.00-16.00 og derudover tage hensyn til præsternes arbejdstidstilrettelæggelse”

Forudsætning:

Alle såvel skoler som præster ønsker et fornuftigt og sagligt forhandlingsforløb, men skoler og kommuner er i disse år presset og derfor er der nogle krav og råd som vi vil anbefale, set ud fra et kirkeligt perspektiv.

Forberedelse:

Undersøg kommunale forhold. Er der en præst/sogn i kommunen der har haft en acceptabel aftale i de sidste år med deres lokale skole, kan det bruges som løftestang i forhandlingen. I bedste fald medbring den på skrift, så den kan "komme på bordet". Man kan jo vælge at udtrykke en undren over kommunale forskelle og kræve en løsning der dels er placeret inden for skoletiden men også tager hensyn til præstens arbejdstidstilrettelæggelse. Man må fastholde begge dele.

Medbring:

Til forhandlingen bør du/I medbringe bilagene 1-5 – som dokumentation.
Evt. acceptabel aftale fra nabopræst.

Rammeforsøg/forsøgsordning:

Undervisningsminister Ellen Trane Nørby indførte et rammeforsøg 2015. Det gav kommunerne mulighed for at reducere timetallet på 7 eller 8 årgang. Både kommuner og forældrebestyrelser skulle godkende aftalen.

Da mange kommuner har indgået aftalen vil timetallet her give luft til konfirmationsforberedelsen. (Bilag 5)
Rammeforsøget skal evalueres i 2018.

Forhandling:

Forhandling om konfirmationsforberedelsens placering skal i første omgang ske imellem præsten og skolens ledelse.

Ind imellem bliver præster "spist af" med en mellemlider/viceskoleleder. Findes der en acceptabel løsning er det fint, men lykkedes det ikke må man forlange at tale med skolelederen, altså den egentlige ansvarlige.

Er der fortsat ikke en acceptabel løsning, siger loven at man har ret til at henvende sig til kommunalbestyrelsen. Det bør man IKKE gøre før alle chancer for en rimelig lokal løsning er på plads. (§ 53 - Bilag 1.)

Hvad er præstens/sognets rettigheder:

- Folkeskoleloven siger at skolerne skal give plads til konfirmationsforberedelsen inden for skoletiden og dvs. mellem 8.00 – 16.00. (§ 53 bilag 1.)
- At konfirmationsforberedelsen er placeret på mindst 24 uger og så vidt muligt 28 uger. (L51 høringsvar bilag 2)
- Der skal ske en afvejning af hensynet til præsternes mulighed for øvrig arbejdstidstilrettelæggelse og skolernes tilrettelæggelse af timerne . (L51 bilag 2)
- At man får minimum 48 lektioner svarende til 36 klokketimer og så vidt muligt 56 lektioner svarende til 42 klokketimer. (L51 høringsvar bilag 2)

Hvad er minimums krav:

Skal ovenstående efterleves kan man stille følgende krav:

- At konfirmationsforberedelsen er placeret mellem 8.00 og 16.00
- At konfirmationsforberedelsen er placeret på mindst 24 uger og så vidt muligt 28 uger
- At man får plads til minimum 36 klokketimer/48 lektioner og så vidt muligt 42 klokketimer/56 lektioner

Hvad er et skøn eller til forhandling?

Set ud fra høringsvar L51 bilag 2 understreges det, at der skal tages hensyn til præsternes arbejdstidstilrettelæggelse derfor er det Folkekirkens Konfirmandcenter skøn:

- At man kan forlange at få samlet konfirmationsforberedelsestid altså 2 lektioner om ugen
- At i tilfælde af flere konfirmationshold skal have man flere tidspunkter svarende til det antal hold man har
- At nogle af 2 lektionsforløb kan konverteres til halve eller hele dage hvis man ønsker det

Hvad kan man som præst/sovn ikke forlange:

- At timerne skal placeres som morgentimer
- At man insisterer på bestemte ugedage
- At få mere end 36 klokketimer/48 lektioner til konfirmationsforberedelsen.

Hvad kan skolen ikke forlange:

- At konfirmationsforberedelsen skal foregå på skolen. (Anordningen bilag 3)
- At det skal være understøttende undervisning og det dermed ikke må være forkyndende eller have liturgiske træk, bøn, trosbekendelse etc. (Det accepterer biskopperne heller ikke!!)
- At der skal være en lærer tilstede (det kan dermed betragtes som understøttende undervisning)
- At dele af konfirmationsforberedelsen skal være uden for tidsrummet 8.00-16.00
- At dele af konfirmationsforberedelsen skal flyttes til hele dage i efterårsferie, vinterferie, Grundlovsdag eller lignende dage.

Et skøn igen:

Folkekirkens Konfirmandcenter mener ikke skolen, ud fra hensynet til præsternes arbejdstidstilrettelæggelse har ret til:

- At man får 2 enkelt lektioner pr hold på to forskellige tidspunkter
- At alle konfirmationshold skal undervises på det samme tidspunkt

Hvad kan kirken tilbyde:

Nogle præster har i de sidste skoleår tilbudt:

- At placere nogle af timerne på skolen
- At reducere timetallet ved at lave et aften arrangement/pizza-spisning/gudstjeneste eller en eller flere dage/lejroophold i weekender.
- At gå udover tidsrummet 8.00-16.00 (det kan dog ikke anbefales da det kan skabe konflikter med fritidsaktiviteter)

Pædagogik og konfirmationsforberedelse:

Der kan være mange og gode grunde til at placere konfirmationsforberedelsen udenfor skoletiden. Samværet med de unge, kan blive noget helt særligt på et weekendophold eller til en caféaften i kirken. Ja, faktisk er al konfirmationsforberedelsen placeret uden for skoletiden i vores nabolande, men der bundet op på mange frivillige kræfter.

Lovgivningsmæssigt har vi imidlertid aktuelt en særstatus. Den kan man kæmpe for og følge ovenstående råd og det er tanken bag dette papir.

Men når det kommer til stykket er det jeres vurdering, jeres arbejdstidstilrettelæggelse og jeres pædagogiske vurdering der afgør om i vil følge traditionen med de ugentlige timer eller forfølge en anden tilgang.

Det skal blot understreges at Folkeskolen er forpligtet til at give plads til konfirmationsforberedelsen i tidsrummet 8.00-16.00 og derudover tage hensyn til præsternes arbejdstidstilrettelæggelse.

Finn Andsbjerg Larsen

KONFIRMANDCENTER

Bilag 1:

Folkeskoleloven §53

§ 53. Tiden for konfirmationsforberedelsen fastsættes ved forhandling mellem kommunalbestyrelsen og præsterne i kommunen. Kan der ikke opnås enighed mellem parterne, træffes afgørelsen af kommunalbestyrelsen efter forhandling med de berørte menighedsråd.

Stk. 2. Der skal sikres konfirmationsforberedelsen den nødvendige tid inden for de rammer, der er fastsat, jf. § 40, stk. 2, nr. 4, og § 44, stk. 2, nr. 1.

§ 40,

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes virksomhed. Beslutning om følgende træffes af kommunalbestyrelsen på et møde:

4) Antallet af skoledage samt rammer for klassedannelsen, eventuel undervisning efter § 5, stk. 5, elevernes undervisningstid, skoledagens længde og specialundervisningen m.v.

§ 44,

Stk. 2. Skolebestyrelsen fastsætter principper for skolens virksomhed, herunder om

1) undervisningens organisering, herunder elevernes undervisningstid på hvert klassetrin, skoledagens længde, eventuel undervisning efter § 5, stk. 5, udbud af valgfag, specialundervisning på skolen og elevernes placering i klasser

<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=163970#Kap3>

Bilag 2

Ministerens svar L51 spm. 9

Spørgsmål:

”Ministeren bedes redegøre for reglerne for konfirmationsforberedelsen, og hvor tilknytningskravet til folkeskolen er formuleret.”

Svar:

Forholdet mellem folkeskolen og konfirmationsforberedelse er reguleret i folkeskolelovens § 53 om tiden for konfirmationsforberedelsen.

Efter denne bestemmelse fastsættes tiden for konfirmationsforberedelsen ved forhandling mellem kommunalbestyrelsen og præsterne i kommunen. Kan der ikke opnås enighed mellem parterne, træffes afgørelsen af kommunalbestyrelsen efter forhandling med de berørte menighedsråd. Endvidere fremgår det, at der skal sikres konfirmationsforberedelsen den nødvendige tid i forbindelse med skolernes planlægning af skoletiden.

Konfirmationsforberedelsen er ikke en del af folkeskolens undervisning og indgår ikke i skoletiden eller skolens tilbud i øvrigt. Bestemmelsen i folkeskolelovens § 53 fastsætter alene, at der skal tages højde for tiden til konfirmationsforberedelsen i skolernes planlægning af skoletiden.

Det er kommunalbestyrelsen, der ved uenighed har kompetencen til at beslutte, hvornår konfirmationsforberedelsen skal finde sted. Tidspunktet for konfirmationsforberedelsen fastsættes efter forhandling mellem kommunalbestyrelsen og præsterne i kommunen. På baggrund heraf skal der foretages en afvejning af hensyn mellem præsternes mulighed for øvrigt arbejdstilrettelæggelse og skolernes tilrettelæggelse af undervisningen. Hvis der er uenighed mellem parterne, er det kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelsen.

Forinden skal kommunalbestyrelsen have forsøgt at opnå enighed med de berørte menighedsråd.

Der skal således være en dialog mellem kommunen og den pågældende præst om placeringen af tiden for konfirmationsforberedelsen. Men kan der ikke opnås enighed, er det som anført i sidste ende kommunalbestyrelsen, som træffer beslutningen.

Tiden til konfirmationsforberedelsen skal ligge inden for det tidsrum, hvor undervisning i folkeskolen normalt lægges, det vil sige typisk i et tidsrum svarende til mellem klokken cirka 8 og 16. Det betyder, at kommunalbestyrelsen ikke kan henvise konfirmationsforberedelsen til fx om aftenen eller på andre ugedage end dem, hvor almindelig undervisning finder sted.

De gældende regler om placeringen af tiden for konfirmationsforberedel-

sen berøres ikke af folkeskolereformen. Oplysninger om den gældende retstilstand fremgår udtrykkeligt af lovforslag nr. L 51 (de specielle bemærkninger til § 1, nr. 33, ad den forslåede § 14 b).

Jeg kan endvidere oplyse, at konfirmationsforberedelse omfatter i størrelsesordenen to lektioner fordelt på mindst 24 uger og så vidt muligt 28 uger. Det fremgår af § 10, stk. 2, i kongelig anordning nr. 744 af 2. december 1989 om konfirmation (som hører under Ministeriet for Ligestilling og Kirkes ressort), at konfirmationsforberedelsen skal omfatte mindst 48 lektioner og så vidt muligt 56 lektioner. Det er et krav, at der er to ugentlige lektioner, men der er ikke krav om, at de skal være sammenhængende.

Et typisk skoleår for en elev er på i størrelsesordenen ca. 40 uger, og timetallet for den længere skoledag er fastsat som en årsnorm. Desuden indeholder lovforslag nr. L 51 et loft over undervisningstidens samlede varighed på højst 1.400 timer svarende til gennemsnitligt 35 ugentlige timer.

Det er på den baggrund min opfattelse, at der er gode muligheder for lokalt at finde en løsning, som tager hensyn til både præster og skoler.
Med venlig hilsen

Christine Antorini

<http://www.ft.dk/samling/20131/lovforslag/151/spm/9/svar/1091719/1303767.pdf>

Bilag 3:

Anordning om konfirmationsforberedelsen

§ 7. Adgang til at blive konfirmeret har enhver, der

- 1) er døbt med den kristne dåb,
- 2) har modtaget forberedelse til konfirmation i henhold til bestemmelserne i dette kapitel, og
- 3) er fortrolig med den kristne tros elementære indhold og folkekirkens gudstjeneste.

Stk. 2. Det påhviler præsten at påse, at de i stk. 1, nr. 1-3, nævnte vilkår for konfirmation er opfyldte.

§ 8. Konfirmationsforberedelsens mål skal nås ved at bygge bro mellem konfirmandernes livsverden og evangeliet og at indøve dem i gudstjenestelig praksis.

§ 9. Præsten har ansvaret for tilrettelæggelsen og varetagelsen af konfirmationsforberedelsen, som normalt forudsætter, at konfirmanden har modtaget kristendomsundervisning i folkeskolen eller andetsteds.

Stk. 2. Til undervisningen kan menighedsrådet antage en fast medhjælp, som skal have en teologisk og pædagogisk viden svarende til de uddannelseskra v, der stilles til sognemedhjælpere. Ansættelse sker i enighed mellem menighedsrådet og den eller de præster, der har ansvaret for undervisningen og tilsynet med den. Såfremt medhjælperens selvstændige andel af undervisningen overstiger 20 %, skal biskoppens godkendelse indhentes.

Stk. 3. Hvor der er uenighed mellem præst og menighedsråd om antagelse af medhjælp eller om behovet herfor, kan sagen indbringes for biskoppen til afgørelse.

Stk. 4. Det tilstræbes, at forberedelsen sker i samarbejde med forældrene.

§ 10. Konfirmationsforberedelsen foregår på folkeskolens syvende eller ottende klassetrin.

§ 11. Normalt skal en konfirmand forberedes til konfirmation af en sognepræst i bopælspastoratet.

Stk. 2. Dog kan en konfirmand indmeldes til konfirmationsforberedelse hos en anden præst i folkekirken, som er villig til at undervise og eventuelt konfirmere konfirmanden.

§ 12. Konfirmationsforberedelsen finder normalt sted i kirkens lokaler. Hvor forholdene gør det ønskeligt, kan forberedelsen efter anmodning fra præsten med menighedsrådets tilslutning henlægges til et andet af provsten godkendt lokale.

Stk. 2. Efter menighedsrådenes bestemmelse kan konfirmationsforberedelsen finde sted i et samarbejde mellem flere sogne.

§ 13. Antallet af konfirmander på et hold må ikke overstige det for folkeskolens klasser på samme alderstrin gældende. Der tilsigtes en gennemsnitlig holdstørrelse på 22.

Stk. 2. Konfirmanderne forberedes til konfirmation i det skoleår, i hvilket der om foråret afholdes konfirmation. Undervisningsforløbet strækker sig til umiddelbart forud for konfirmationen. Hvor der tillige afholdes konfirmation om efteråret, bør desuden nogle lektioner henlægges til tiden lige forud for denne.

Stk. 3. Undervisningsforløbet omfatter mindst 48 lektioner og så vidt muligt 56 lektioner af 45 minutters varighed. Det foregår i to ugentlige lektioner eller i en kombination af ugelektioner og mere samlede moduler eller halv- eller heldagsundervisning, hvor det tjener undervisningens formål.

Stk. 4. Inden for samme skoledistrikt bør der tilstræbes en ensartet tilrettelæggelse af tiden for konfirmationsforberedelsen.

§ 14. En begrænset del af konfirmationsforberedelsen kan henlægges til et internatophold.

Stk. 2. Biskoppen kan godkende, at en væsentlig del eller hele konfirmationsforberedelsen for et eller flere konfirmandhold i sognet eller pastoratet henlægges til et internatophold.

Stk. 3. Det er en betingelse for godkendelse, at undervisningsplanen for internatopholdet indgår i eller udgør et beskrevet sammenhængende forløb, der opfylder formålet med konfirmationsforberedelsen, såvel vedrørende indhold, holdstørrelse som antal lektioner.

§ 15. Biskoppen kan godkende, at konfirmationsforberedelsen helt eller delvist henlægges til et internatophold, der tilbydes konfirmander fra et større område. Konfirmationsforberedelsen forestås af en præst med embede i folkekirken.

Stk. 2. Såfremt internatopholdet kun udgør en del af den samlede konfirmationsforberedelse, må der ved ansøgningen redegøres for, hvorledes de deltagende konfirmander erhverver eller har erhvervet den yderligere forberedelse, jf. § 11, og hvilken præst der skal konfirmere de deltagende konfirmander, jf. § 16.

Stk. 3. Tilladelse gives af biskoppen i det stift, hvor den pågældende præst gør tjeneste, og forudsætter, at de i § 14, stk. 3, nævnte betingelser er opfyldte.

§ 16. Den præst, der har forberedt en konfirmand i den anordnede tid, er forpligtet til at konfirmere vedkommende, medmindre der er indgået anden aftale i henhold til § 11, stk. 2.

Stk. 2. Har en konfirmand forsømt forberedelsen uden gyldig grund eller tilsidesat de af præsten givne anvisninger, kan præsten afvise vedkommende fra forberedelsen og/eller konfirmationen. Konfirmanden kan i så fald ikke antages til forberedelse eller konfirmation i samme forberedelsesperiode af en anden præst, medmindre tilladelse meddeles af biskoppen.

Stk. 3. Afbrydes forberedelsen hos en præst af andre grunde efter overenskomst med forældre eller værge, kan den fortsættes hos en anden præst, som er villig til at modtage vedkommende.

Stk. 4. Præstens afgørelse om at afvise konfirmanden fra forberedelsen eller konfirmationen kan inden 10 dage påklages til biskoppen, hvis afgørelse er endelig.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=164454>

Bilag 4:

Placering af konfirmationsforberedelse

[03.05.2012]

Hvornår på dagen, konfirmationsforberedelsen skal placeres, kan give anledning til uoverensstemmelser mellem præst og kommunalbestyrelse. Her er reglerne.

Konfirmationsforberedelse er ikke en del af folkeskolens undervisning og indgår ikke i skoletiden eller skolens tilbud i øvrigt. Men der skal tages højde for konfirmationsforberedelsen i skolernes planlægning af skoletiden.

Hvis der er uenighed mellem parterne, er det kommunalbestyrelsen, der træffer afgørelsen. Forinden skal kommunalbestyrelsen have forsøgt at opnå enighed med de berørte menighedsråd.

“Der skal være en dialog mellem kommunen og den pågældende præst om placeringen af konfirmationsforberedelse. Men kan der ikke opnås enighed, er det i sidste ende kommunalbestyrelsen, som træffer beslutningen. Jeg har stor forståelse for prioriteringen af folkeskolens undervisning inden for den del af skoletiden, hvor skolen vurderer, at konfirmationsforberedelsen skal placeres af hensyn til elevens undervisning. Konfirmationsforberedelsen behøver ikke nødvendigvis ligge i de bedste morgentimer for skolens undervisning, men for eksempel mellem klokken 14 og 16,” siger Christine Antorini.

Konfirmationsforberedelse skal ske inden for rammerne af normal skoletid, det vil sige typisk i et tidsrum svarende til mellem klokken cirka 8 og 16. Kommunalbestyrelsen kan ikke lægge konfirmationsforberedelsen sidst på eftermiddagen, om aftenen eller på andre ugedage end dem, hvor almindelig undervisning finder sted.

<http://www.uvm.dk/Uddannelser/Frie-grundskoler/Fakta-om-frie-grundskoler/Nyheder-om-frie-grundskoler/~UVM-DK/Content/News/Udd/Folke/2012/Maj/120503-Placering-af-konfirmationsforberedelse>

Bilag 5:

Principper for rammeforsøg med konfirmationsforberedelse i tid afsat til den understøttende undervisning:

- Med forsøget gives der mulighed for, at skolerne kan fravige folkeskolelovens § 14 b om undervisningstidens samlede varighed.
- Skoledagens længde (den samlede årlige undervisningstid) kan afkortes for så vidt angår understøttende undervisning med henblik på, at eleverne kan deltage i konfirmationsforberedelse i op til to timer ugentligt i løbet af 7. eller 8. klassetrin.
- Til de elever, som ikke ønsker at deltage i konfirmationsforberedelse, skal de deltagende skoler som et frivilligt tilbud tilbyde understøttende undervisning i det tidsrum, hvor skoledagen er forkortet med henblik på konfirmationsforberedelse. Det er den enkelte elevs forældre, som beslutter, om eleven skal deltage i konfirmationsforberedelse eller i det frivillige tilbud om understøttende undervisning.
- Det vil være en betingelse, at minimum to kommuner på nationalt plan ansøger, før kommunerne kan forvente, at rammeforsøget gennemføres.
- Forsøgsgodkendelsen gives med start fra indeværende skoleår eller fra skoleåret 2016/17. Tidspunktet for start af forsøget afhænger af ansøgningen. Forsøget løber frem til og med skoleåret 2018/19.
- Samtlige forsøg i rammeforsøget evalueres efter skoleåret 2017/2018 (august 2018), således at der i efteråret 2018 kan tages samlet stilling til resultaterne af forsøget.